

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/204/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621202430
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4621202430.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., ulica T. XXX/XX a otec W. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., t.č. X., D. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného a vzájomného návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 5Pc/19/2017 zo dňa 10.07.2017, právoplatný dňa 04.08.2017 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. Q. zo sumy 30 eur na sumu 80 eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2021.

II. Zročné výživné za čas od 01.09.2021 do 28.02.2022 v sume 300 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Súd návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 02.11.2011 domáhala zvýšenia výživného na mal. Q. R. zo sumy 30 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2021 a návrh zdôvodnila tým, že od určenia výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 5Pc/19/2017 zo dňa 10.7.2017 uplynulo dlhšie obdobie, pomery na strane maloletej sa podstatne zmenili, maloletá je žiačkou druhého ročníka základnej školy a určené výživné nestačí na pokrytie jej potrieb.

2. Otec s návrhom nesúhlasil, pretože nie je zamestnaný, nemá trvalé bydlisko, býva s matkou a jej manželom v dome, ktorý patrí matkinmu manželovi. Čaká ho trest, keďže na tunajšom súde sa voči nemu vedie trestné konanie. V priebehu konania otec na pojednávaní dňa 24.02.2022 navrhol, aby súd maloletú Q. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo odôvodnil tým, že maloletá je každý deň u nich, jeho matka sa o ňu prakticky denne stará, kupuje jej potrebné veci, majú vytvorený veľmi dobrý vzťah.

3. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, otcovej matky P. Y. F. a maloletej Q. R., prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav: Maloletá Q. R. sa narodila dňa XX.XX.XXXX maloletej slobodnej matke, ktorej tunajší súd priznal rodičovské práva od narodenia maloletej. V priebehu konania vedeného na tunajšom súde pod spisovou

značkou 5Pc/19/2017 o určenie otcovstva k mal. Q., otec dobrovoľne uznal otcovstvo k nej. Súd preto rozsudkom sp. zn. 5Pc/19/2017 zo dňa 10.7.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.08.2017, konanie o určenie otcovstva zastavil a rozhodol o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že ju zveril do osobnej starostlivosti matky, určil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú sumou 30 eur mesačne s účinnosťou od narodenia dieťaťa, ktoré bude otec povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, nedoplatok na výživnom za čas od 27.06.2014 do 30.6.2017 v sume 1.053 súd otcovi povolil splácať v splátkach po 30 eur mesačne s účinnosťou od júla 2017. V tom čase pracovali obidvaja rodičia na dohodu o vykonaní práce, matka v reštaurácii W. Y. v W. so zárobkom 400 eur mesačne, bývala s maloletou a svojou matkou, ktorej mesačne na bývanie prispievala sumou 40 eur. Otec v čase vyhlásenia rozsudku pracoval prvý mesiac u Z. R. ako robotník na stavbe so zárobkom 800 eur mesačne, býval s matkou a jej priateľom v obci X. v dome matkinho priateľa.

4. V súčasnosti je matka na rodičovskej dovolenke s mal. G. T., nar. XX.XX.XXXX, poberá rodičovský príspevok v sume 275,90 eur, súčasne má od 20.08.2019 založenú živnosť s predmetom podnikania v nákladnej cestnej doprave a na základe pracovnej zmluvy uzavretej dňa 20.01.2020 zamestnáva ako vodiča svojho priateľa a otca jej druhého dieťaťa N. T.. Podľa pracovnej zmluvy je týždenný pracovný čas pána T. 5 hodín a mzda 4 eurá na hodinu. V daňovom priznaní za rok 2020 matka uviedla príjmy v sume 3.625,50 eur, výdavky v sume 2.175,30 eur. Matka s deťmi a priateľom býva v rodinnom dome jej matky, mesačné výdavky na bývanie sú 65 eur na energie, 30 eur voda, 60 eur splátky úveru. Matkin priateľ má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. D. D., kde má rozhodnutím súdu určené výživné v sume 70 eur mesačne.

5. Otec je v súčasnosti nezamestnaný, na úrade práce nie je evidovaný, podľa jeho vyjadrenia sa mu zaevidovať neoplatí, keďže ho čaká súd, v ktorom bude zrejme odsúdený na trest odňatia slobody. Živí ho jeho matka, v minulosti si privyrábal na fuškách, teraz nie, občas vypomôže súrodencom pri prerábke domu. Má základné vzdelanie, podal si žiadosti o prijatie do práce v spoločnosti W., kde už v minulosti pracoval, v spoločnosti NOVA BIOMAS ENERGY Krnča, aj v HYZA, a.s., zatiaľ sa mu neozvali.

6. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 21.02.2022 evidujú v databáze voľné pracovné miesta pre osoby so základným vzdelaním u viacerých zamestnávateľov v okrese W. s ponukou hrubej mesačnej mzdy od minimálnej (646 eur) do 750 eur. Prácu ponúka PD Radošinka Veľké Ripňany pre chovateľa zvierat, ponúkaná mzda je 6 eur na hodinu, Komunita kráľovnej pokoja v Radošine hľadá mechanika opravára s ponukou mzdy 750 eur mesačne, Kaštieľ Horné Obdokovce hľadá opatrovateľa v zariadení pre staršie osoby a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím s ponukou mzdy 700 eur mesačne. Spoločnosti NOVA BIOMAS ENERGY s.r.o. Krnča a TOPHOLZ s.r.o. Krnča hľadajú pracovníkov vo výrobe s ponukou minimálnej mzdy a HYZA a.s. potrebuje robotníkov pri spracovaní mäsa, ktorým ponúka mzdu 4,29 eur na hodinu.

7. Otec aj v súčasnosti býva so svojou matkou a jej manželom v rodinnom dome matkinho manžela.

8. Pani P. Y. F. na pojednávaní uviedla, že je evidovaná na úrade práce, má podanú žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Výživné na maloletú Q. platí ona za syna, okrem toho maloletej pravidelne kupuje všetko potrebné, oblečenie, obuv, maloletá u nich cez víkendy a prázdniny aj prespáva, má u nich zariadenú izbičku, vlastnú posteľ. Bývajú blízko seba, sú v kontakte každý deň, maloletá sa u nich naje.

9. Súd zisťoval aj názor maloletej Q., ktorú vypočul na pojednávaní. Maloletá uviedla, že zo všetkých najradšej má babinu, otcovu matku, má rada aj maminu, aj ocina, aj malého brata. K ocinovi a babine chodí často, aj cez prázdniny, niekedy sa tam naje, s ocinom hrávajú karty. Po škole ide najprv domov, naučí sa a potom ide k babine. Vyhovuje jej to tak, ako je to teraz.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

11. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od predošlej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov u účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia v časti výšky výživného. Maloletá, ktorá mala v tom čase tri roky, je v súčasnosti žiačkou základnej školy, vyrástla, zvýšili sa náklady na jej výživu a ďalšie odôvodnené potreby, ako je oblečenie, obuv, školské potreby a pomôcky. Matka jej platí obedy v škole, čo je 25 eur mesačne, 5 eur mesačne platí za školskú družinu. Maloletá je zdravá, v súvislosti s jej zdravotným stavom matka nemá zvýšené výdavky. K zmene pomerov došlo aj u rodičov, u matky v tom, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. G. T., s ktorým je na rodičovskej dovolenke, u otca v tom, že bol od prvého rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností vo výkone trestu odňatia slobody, posledný v trvaní 6 mesiacov vykonal dňa 17.11.2021. Odvtedy sa nezamestnal, ani nezaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, nemá stály príjem. Vyživovacie povinnosti mu nepribudli. K zmene jeho bytových pomerov nedošlo, naďalej býva so svojou matkou a jej manželom. V súčasnosti je otec obžalovaný zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona, prokurátor naňho podal dňa 21.12.2021 na tunajší súd obžalobu, vec je vedená pod spisovou značkou 2T/78/2021, doposiaľ v nej nie je rozhodnuté. Za uvedené trestné činy otcovi hrozí v prípade uznania jeho viny, trest odňatia slobody vo výmere 4 až 10 rokov. Z trestného spisu súd zistil, že otec bol doteraz 12 krát súdne trestaný, za násilné aj majetkové trestné činy.

12. Po vyhodnotení výsledkov dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, pretože od prvej úpravy výživného prešla doba štyroch rokov, počas ktorej niekoľkonásobne vzrástli náklady na výživu a ďalšie odôvodnené potreby maloletej. Otec v súčasnosti síce nepracuje, nemá prakticky žiaden príjem, súd je však povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať nielen na reálny stav, ale aj na potenciálnu možnosť povinného rodiča dosahovať taký príjem, z ktorého by mohol platiť vyššie, než doteraz určené výživné. V danom prípade je súd názoru, že pokiaľ by otec prejavil záujem a požiadal by úrad práce o sprostredkovanie zamestnania, mohol by sa zamestnať a tým získať pravidelný príjem. Otec tak však neurobil, od návratu z výkonu trestu odňatia slobody sa na úrade práce nezaevidoval, čo súd vyhodnotil v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine tak, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Dokazovaním

bolo preukázané, že otec v prípade záujmu by sa mohol zamestnať u viacerých zamestnávateľov v okrese W. a mohol by dosahovať mzdu od 646 eur do 750 eur mesačne v hrubom. Z tejto sumy súd vychádzal pri určení sumy zvýšeného výživného. S prihliadnutím na vek, odôvodnené potreby maloletej, na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, ako aj na zárobkové možnosti a schopnosti otca, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2021, pretože minimálne od uvedeného dátumu mala matka zvýšené výdavky na dieťa v súvislosti s jeho nástupom do školy v aktuálnom školskom roku na nákup vecí do školy, platenie stravy v škole, poplatku za družinu. Určená suma výživného je primeraná veku a odôvodneným potrebám maloletej ako aj zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, jeho osobným pomerom, najmä tomu, že vyživovaciu povinnosť má len k mal. Q.. Matka sa na výžive maloletej čiastočne podieľa aj osobnou starostlivosťou o ňu, na čo je súd povinný pri rozhodovaní prihliadať.

13. Zročné výživné za čas od 01.09.2021 do 28.02.2022 v sume 300 eur, čo je rozdiel medzi výškou zvýšeného výživného a doteraz určeného výživného za 6 mesiacov, súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

14. Návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd nepovažoval za dôvodný z viacerých dôvodov. V prvom rade je to názor maloletej, ktorá uviedla, že tak ako je to doteraz, jej to vyhovuje aj naďalej, teda, že bude bývať s matkou a k otcovi a jeho matke bude chodiť tak, ako doteraz. Ďalším dôvodom, pre ktorý súd zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nepovažuje za najlepší spôsob úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej je tá skutočnosť, že otec nemá vlastné bývanie, býva u matky a jej manžela, hrozí mu väzenie, a ani jeho osobnostné založenie nedáva záruku riadnej výchovy maloletej. Ako totiž vyplýva zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológia vypracovaného v trestnej veci sp. zn. 2T/78/2021, otec je impulzívny, čo v situácii, keď je frustrovaný, môže podnecovať jeho agresivitu, prognóza jeho resocializácie nie je priaznivá. Ide o sociálne nezrelú osobnosť, ľahko podliehajúcu frustrácii s egocentrickými a impulzívnymi črtami. Súd je názoru, že ak by aj maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, starostlivosť o maloletú v čase, keď by bola u otca, by aj tak v prevažnej miere zabezpečoval nie otec, ale jeho matka, ktorá tak robí aj doposiaľ. Vzhľadom na uvedené súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.